

ZAŁĄCZNIK DOTYCZĄCY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ORAZ ZASADY DNSH

Nazwa Wnioskodawcy:

Tytuł projektu:

Uwaga: Dla projektów **infrastrukturalnych (obejmujących elementy budowlane)** należy wypełnić **część pierwszą i drugą** niniejszego dokumentu , dla pozostałych projektów należy wypełnić tylko **część pierwszą**.

Część 1. Oddziaływanie na środowisko oraz zasada DNSH

Informacje zebrane w Formularzu będą wykorzystywane w trakcie oceny projektu między innymi pod kątem jego zgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz z zasadą DNSH („nie czyń znaczącej szkody”).

Wypełniając Formularz Wnioskodawca powinien dostosować opis odpowiednio do specyfiki i zakresu rzeczowego projektu, w tym uwzględnić działania podejmowane przez podmioty zaangażowane w jego realizację na przykład partnerów projektu.

„Zasada DNSH”: „Do No Significant Harm” („nie czyń znaczącej szkody”) to zasada dotycząca niewspierania ani nieprowadzenia działalności gospodarczej, która powoduje znaczące szkody dla któregokolwiek z celów środowiskowych (w rozumieniu artykułu 17 Rozporządzenia (UE) 2020/852). Rozporządzenie w artykule dziewiątym definiuje cele środowiskowe, na które należy zwracać uwagę przy realizacji inwestycji zrównoważonych pod względem środowiskowym w zakresie:

- łagodzenia zmian klimatu;
- adaptacji do zmian klimatu;
- odpowiedniego użytkowania i ochrony zasobów wodnych i morskich;
- gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganiu powstawaniu odpadów i recyklingu;
- zapobieganiu i kontroli zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi;
- ochrony i odbudowy bioróżnorodności i ekosystemów.

Należy wyjaśnić, czy projekt wnosi istotny wkład w co najmniej jeden z wyżej wymienionych celów. Zgodnie z tą klasyfikacją, działalność zrównoważona jest określona jako działalność, która w istotny sposób wnosi wkład w realizację co najmniej jednego z tych celów i nie ma znaczącego wpływu na pozostałe pięć.

Przeprowadzając analizę pod kątem zgodności projektu z zasadą DNSH należy posłużyć się zapisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2020/852 (w szczególności zapisami artykułów do 10 do 16).

Ponadto w ramach potwierdzenia spełnienia zasady „nie czyń znaczącej szkody”, uzupełniając pola opisowe dotyczące poszczególnych celów środowiskowych należy odnieść się do zapisów ekspertyzy:

„Ocena DNSH dla programu FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKI 2021-2027”

i zamieszczonych w niej ustaleń dla poszczególnych typów projektów.

Uwaga: W polach opisowych należy usunąć instrukcję wypełniania i zastąpić ją właściwym opisem.

A.1. Zgodność projektu z polityką ochrony środowiska

A.1.1. Jak projekt wpisuje się w politykę ochrony środowiska?

Pole opisowe:

Instrukcja wypełnienia pola:

Polityka Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska opiera się na zasadach ostrożności, działania zapobiegawczego i usuwania zanieczyszczeń u źródła, a także na zasadzie „zanieczyszczający płaci”. W niniejszym punkcie należy wyjaśnić czy projekt został przygotowany z zachowaniem zasad:

- **ostrożności (przezorności)** – zobowiązuje instytucję lub osobę, która zamierza podjąć określone działania do udowodnienia, że jej działalność nie spowoduje zagrożenia dla środowiska. W przypadku, gdy wykazanie braku zagrożenia dla środowiska nie jest możliwe, konieczne jest podjęcie działań chroniących środowisko. Przykładem zastosowania tej zasady są przepisy dotyczące uwalniania do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych.
- **działania zapobiegawczego (zasada prewencji)** – zasada ta zakłada konieczność rozważenia potencjalnych skutków określonego działania i podjęcia na podstawie tej analizy działań zapobiegawczych. Zasada prewencji znajduje potwierdzenie we wszystkich Programach i Działaniach UE i ma priorytetowe znaczenie w wielu aktach prawnych dotyczących ochrony środowiska. Przykładem jej zastosowania są przepisy dotyczące oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć oraz planów i programów.
- **naprawiania szkody w pierwszym rzędzie u źródła** – zasada naprawiania szkód przede wszystkim u źródła oznacza, że powstała w środowisku szkoda powinna być wyeliminowana na jak najwcześniejszym etapie produkcji, a nie po zakończeniu procesu produkcji. W konsekwencji prowadzi to do szerszego stosowania standardów emisji niż standardów jakości. Zasada ta znajduje zastosowanie we wszystkich regulacjach ustanawiających standardy emisji szkodliwych substancji do powietrza i wód.
- **zanieczyszczający płaci** – według tej reguły sprawcy szkód w środowisku powinni ponosić pełne koszty tych działań, które są niezbędne dla usunięcia zanieczyszczenia lub koszty równoważnych działań umożliwiających osiągnięcie celów ochrony środowiska. Na podstawie tej zasady uznaje się również, że użytkownicy obiektów infrastrukturalnych powinni partycypować zarówno w pokrywaniu kosztów zmniejszania emisji, jak i kosztów eksploatacji, konserwacji i wymiany elementów infrastruktury mającej wpływ na środowisko.

A.2. Stosowanie Dyrektywy 2011/92/UE Parlamentu Europejskiego i Rady („dyrektywa OOS”)

A.2.1. Czy projekt jest rodzajem przedsięwzięcia objętym:

- ☐ Załącznikiem pierwszym do tej dyrektywy (należy przejść do pytania A.2.2);
- ☐ Załącznikiem drugim do tej dyrektywy (należy przejść do pytania A.2.3);
- ☐ Żadnym z powyższych załączników - należy przedstawić wyjaśnienie poniżej.

Uwaga: Jeżeli projekt składa się z szeregu robót/działań/usług, które są zaklasyfikowane do różnych grup, informacje należy podać oddzielnie dla poszczególnych zadań inwestycyjnych.

Pole opisowe:

Instrukcja wypełnienia pola:

W punkcie A.2.1. należy dokonać klasyfikacji danego przedsięwzięcia w ramach rodzajów przedsięwzięć wskazanych w załącznikach do dyrektywy OOŚ. Zwraca się uwagę na poprawność dokonanej kwalifikacji według załączników dyrektywy OOŚ.

Klasyfikacji przedsięwzięcia można dokonać opierając się na katalogu przedsięwzięć wskazanym w paragrafie drugim i trzecim Rozporządzenia OOŚ (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko).

Jeśli realizowane inwestycje nie są ujęte w załączniku pierwszym i drugim dyrektywy 2011/92/UE lub też nie są ujęte według prawa krajowego jako przedsięwzięcia mogące zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, należy przedstawić stosowne wyjaśnienia w tym zakresie.

A.2.2. Jeżeli projekt objęty jest załącznikiem pierwszym do dyrektywy OOŚ, należy załączyć następujące dokumenty i skorzystać z poniższego pola tekstowego w celu przedstawienia dodatkowych informacji i wyjaśnień.

Uwaga: Dodatkowe informacje powinny obejmować głównie wybrane elementy procedury OOŚ istotne w odniesieniu do projektu w szczególności w ramach wieloetapowych procesów dotyczących zezwolenia na inwestycję.

Pole opisowe:

Instrukcja wypełnienia pola:

Punkt A.2.2 dotyczy inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (przedsięwzięć z grupy pierwszej). W niniejszym przypadku należy dołączyć następujące dokumenty:

- a) nietechniczne streszczenie raportu OOŚ przygotowane zgodnie z artykułem 5 i załącznikiem czwartym do dyrektywy 2011/92/UE;
- b) informacje na temat konsultacji z organami ds. ochrony środowiska, ze społeczeństwem oraz w stosownych przypadkach z innymi państwami członkowskimi przeprowadzonych zgodnie z artykułami 6 i 7 dyrektywy OOŚ;
- c) decyzję właściwego organu wydaną zgodnie z artykułem 8 i 9 dyrektywy OOŚ, w tym informacje dotyczące sposobu podania jej do wiadomości publicznej. W przypadkach, gdy procedurę OOŚ zakończono prawnie wiążącą decyzją przed wydaniem zezwolenia na inwestycję zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE, Wnioskodawca udostępnia pisemne zobowiązanie do terminowego działania w celu zapewnienia wydania zezwolenia na inwestycję najpóźniej przed rozpoczęciem prac.

Ponadto należy dołączyć pozostałe dokumenty z postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wskazane w Regulaminie wyboru projektów w punkcie „Dokumentacja zezwalająca na realizację projektu”.

W polu tekstowym należy umieścić krótki opis przedłożonych dokumentów.

A.2.3. Jeżeli projekt objęty jest załącznikiem drugim do przedmiotowej dyrektywy OOŚ, czy przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko?

☐ Tak ☐ Nie

Jeżeli zaznaczono odpowiedź „**Tak**”, należy załączyć dokumenty wskazane w pkt A.2.2.

Jeżeli zaznaczono odpowiedź „**Nie**”, należy podać następujące informacje:

- a) ustalenie wymagane w artykule 4 ustęp 4 Dyrektywy OOŚ (w formie określonej mianem „decyzji dotyczącej preselekcji” lub „decyzji screeningowej”);
- b) progi, kryteria lub przeprowadzone indywidualne badania przedsięwzięć, które doprowadziły do wniosku, że OOŚ nie była wymagana. Nie ma konieczności przedstawienia przedmiotowych informacji, jeżeli zawarto je już w decyzji wspomnianej w punkcie a) powyżej;
- c) wyjaśnienie powodów, dla których projekt nie ma znaczących skutków środowiskowych, biorąc pod uwagę odpowiednie kryteria selekcji określone w załączniku trzecim do dyrektywy OOŚ. Nie ma konieczności przedstawienia przedmiotowych informacji, jeżeli zawarto je już w decyzji wspomnianej w punkcie a) powyżej.

Pole opisowe:

Instrukcja wypełnienia pola:

W punkcie A.2.3 należy odpowiedzieć na pytanie, czy w ramach projektu realizowane będzie przedsięwzięcie wskazane w załączniku drugim do dyrektywy OOŚ i czy zostało przeprowadzone postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, będące wynikiem wydania **postanowienia o obowiązku przeprowadzenia OOŚ**.

W przypadku, gdy takie postępowanie:

- zostało przeprowadzone – należy zaznaczyć kwadrat „**Tak**” oraz dołączyć stosowne dokumenty wskazane w punkcie A.2.2.;
- nie zostało przeprowadzone – należy zaznaczyć kwadrat „**Nie**”, podać wyjaśnienie oraz dołączyć stosowne dokumenty z postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wskazane w Regulaminie wyboru projektów w punkcie „Dokumentacja zezwalająca na realizację projektu”.

A.3. Łagodzenie zmian klimatu

Projekt kwalifikuje się jako wnoszący istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, jeżeli wnosi istotny wkład w ustabilizowanie stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze poprzez:

- 1) niedopuszczanie do powstania emisji gazów cieplarnianych;
- 2) ograniczanie emisji gazów cieplarnianych;
- 3) lub zwiększanie pochłaniania gazów cieplarnianych, w tym poprzez innowację procesową lub produktową.

A.3.1. Czy projekt doprowadzi do emisji gazów cieplarnianych?

☐ Tak ☐ Nie

Pole opisowe:

Instrukcja wypełnienia pola:

Zgodnie z artykułem 17 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, **jeżeli projekt prowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych to stanowi znaczące szkody dla środowiska i jest niezgodny z zasadą DNSH.**

W niniejszym punkcie należy wskazać czy projekt nie wyrządza znaczących szkód lub wnosi istotny wkład w realizację celu: łagodzenie zmian klimatu.

W polu opisowym należy przedstawić:

- Czy i w jaki sposób projekt przyczyni się do zmniejszenia/ograniczenia/uniknięcia emisji gazów cieplarnianych?
- Czy Wnioskodawca zastosuje rozwiązania umożliwiające ograniczenie emisji gazów cieplarnianych?

A.4. Adaptacja do zmian klimatu

Projekt kwalifikuje się jako wnoszący istotny wkład w adaptację do zmian klimatu, jeżeli:

- 1) obejmuje rozwiązania w zakresie adaptacji, które istotnie ograniczają ryzyko niekorzystnych skutków obecnych i oczekiwanych przyszłych warunków klimatycznych;
- 2) istotnie ogranicza niekorzystne skutki bez zwiększania ryzyka niekorzystnych skutków wywieranych na ludzi, przyrodę;
- 3) lub gdy zapewnia rozwiązania w zakresie adaptacji, które wnoszą istotny wkład w zapobieganie ryzyku niekorzystnych skutków obecnych i oczekiwanych przyszłych warunków klimatycznych wywieranych na ludzi, przyrodę.

A.4.1. Czy projekt doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu klimatu na daną działalność, na ludność, przyrodę?

☐ Tak ☐ Nie

Pole opisowe:

Instrukcja wypełnienia pola:

Zgodnie z artykułem 17 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, jeżeli projekt **prowadzi do nasilenia niekorzystnych skutków dla warunków klimatycznych to wpływa znacząco na środowisko i jest niezgodny z zasadą DNSH.**

W niniejszym punkcie należy wskazać, czy projekt nie wyrządza znaczących szkód lub wnosi istotny wkład w realizację celu: adaptacja do zmian klimatu.

W polu opisowym należy wyjaśnić:

- Czy i w jaki sposób uwzględniono zagrożenia związane ze zmianami klimatu, kwestie dotyczące przystosowania się do zmian klimatu i ich łagodzenia oraz odporność na klęski żywiołowe?
- Czy w trakcie przygotowywania projektu przeprowadzono ocenę zagrożeń wynikających ze zmian klimatycznych?
- Czy kwestie klimatyczne zostały uwzględnione w analizie odpowiednich wariantów, czy wpłynęły na lokalizację projektu?
- Czy projekt, w połączeniu ze zmianami klimatu, będzie miał wpływ na otoczenie?

A.4.2. Czy przyjęto rozwiązania w celu zapewnienia odporności na bieżącą zmienność klimatu i przyszłe zmiany klimatu w ramach projektu?

☐ Tak ☐ Nie

Pole opisowe:

Instrukcja wypełnienia pola:

Zakres oddziaływań poszczególnych zagrożeń klimatycznych na projekt zależy od miejsca lokalizacji projektu, jego wrażliwości, zdolności adaptacyjnych oraz kierunku przewidywanych zmian natężenia tych czynników w czasie, które będą następowały wraz ze zmianami klimatu.

W niniejszym punkcie należy odnieść się do kwestii, które dotyczą rodzaju i charakteru projektu. W szczególności należy wskazać, w jaki sposób uwzględniono zmiany klimatu podczas opracowywania projektu i jego części składowych, przykładowo w odniesieniu do sił zewnętrznych (na przykład: obciążenie wiatrem, obciążenie śniegiem, różnice temperatury) i oddziaływań (na przykład: fale upałów, zagrożenie powodziowe, jak również przedłużające się okresy suszy wpływające między innymi na właściwości gleby).

W przypadku, gdy dla danego projektu przeprowadzono postępowanie OOS, konieczne jest opisanie odpowiednich warunków czy zaleceń dotyczących zarówno projektowania, jak i eksploatacji, w zakresie zagrożeń klimatycznych na projekt.

A.5. Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich

Projekt kwalifikuje się jako wnoszący istotny wkład w zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, jeżeli wnosi istotny wkład:

- 1) w osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód, w tym jednolitych części wód powierzchniowych i wód podziemnych;
- 2) w zapobieganie pogorszeniu się dotychczas dobrego stanu jednolitych części wód;
- 3) lub w osiągnięcie dobrego stanu środowiska wód morskich lub w zapobieganie pogorszeniu ich dotychczas dobrego stanu.

A.5.1. Czy projekt obejmuje zmiany charakterystyki fizycznej lub chemicznej części wód powierzchniowych, wód gruntowych lub zmiany poziomu części wód podziemnych, które pogarszają stan jednolitej części wód lub uniemożliwiają osiągnięcie dobrego stanu wód w tym stanu wód morskich?

☐ Tak ☐ Nie

Pole opisowe:

Instrukcja wypełnienia pola:

Zgodnie z artykułem 17 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 jeżeli **projekt będzie zagrażał dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych oraz dobremu stanowi środowiska wód morskich, to nie spełnia on zasady DNSH.**

W niniejszym punkcie należy wskazać czy projekt nie wyrządza znaczących szkód lub wnosi istotny wkład w realizację celu: zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich.

Jeżeli projekt nie ma wpływu na zmiany charakterystyki fizycznej lub chemicznej części wód, Wnioskodawca powinien dołączyć **Informację organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną** (wydaną przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie), potwierdzającą brak negatywnego wpływu projektu na jednolite części wód. W takim przypadku należy to opisać w polu tekstowym i dołączyć wyżej wymieniony dokument.

Jeżeli Wnioskodawca realizuje projekt zwolniony, na podstawie Regulaminu wyboru projektów, z obowiązku uzyskania **Informacji organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną** (w tym projekty inne niż infrastrukturalne, na przykład dotyczące zakupu sprzętu), zaznacza kwadrat „Nie” oraz w polu tekstowym podaje wyjaśnienie. W takiej sytuacji nie ma obowiązku przedłożenia **Informacji organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną**.

A.6. Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling

Projekt kwalifikuje się jako wnoszący istotny wkład w przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów oraz ich ponowne użycie i recykling, jeżeli:

- 1) wykorzystuje bardziej efektywnie w produkcji zasoby naturalne, w tym pochodzące ze zrównoważonych źródeł surowce pochodzenia biologicznego i inne surowce;
- 2) zwiększa trwałość produktów, a także możliwości ich naprawy, ulepszenia lub ponownego użycia, szczególnie w procesie projektowania i produkcji;
- 3) zwiększa możliwości recyklingu produktów;
- 4) istotnie ogranicza zawartość substancji niebezpiecznych oraz prowadzi do zastąpienia tych substancji;
- 5) przedłuża okres użytkowania produktów, w tym poprzez ich ponowne wykorzystanie, zwiększa wykorzystywanie surowców wtórnych i podniesienia ich jakości, również poprzez wysokiej jakości recykling odpadów;
- 6) zapobiega wytwarzaniu odpadów, w tym wytwarzaniu odpadów pochodzących z wydobywania minerałów oraz odpadów z budowy i rozbiórki budynków, lub ogranicza ich wytwarzanie;
- 7) intensyfikuje działania w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów;
- 8) pobudza rozwój infrastruktury gospodarowania odpadami niezbędnej do zapobiegania ich powstawaniu, do przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów;
- 9) minimalizuje spalanie odpadów i prowadzi do uniknięcia unieszkodliwiania odpadów, w tym składowania, zgodnie z zasadami hierarchii postępowania z odpadami.

A.6.1. Czy projekt ma istotny wkład w przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów oraz ich ponowne użycie i recykling?

☐

Tak

☐

Nie

Pole opisowe:

Instrukcja wypełnienia pola:

Zgodnie z artykułem 17 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 jeżeli projekt:

- prowadzi do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu;
- lub doprowadzi do znaczącej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego (OZE, surowce, woda i grunty) na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków;
- lub spowoduje znaczące i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym jest to niezgodne z zasadą DNSH.

W niniejszym punkcie należy wyjaśnić, czy projekt nie wyrządza znaczących szkód lub wnosi istotny wkład w realizację celu: gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling.

W polu opisowym należy wskazać:

- Czy projekt ma wkład w gospodarkę o obiegu zamkniętym?
- Czy planowana inwestycja przyczyni się między innymi do zmniejszenia zużycia surowców poprzez ponowne wykorzystanie materiałów w sposób wydajny i opłacalny?
- Czy projekt zwiększa trwałość produktów, przedłuża czas ich użytkowania?
- Czy projekt zapobiega wytwarzaniu odpadów?

A.6.2. Należy wyjaśnić, w jaki sposób projekt spełnia cele określone w art. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE (dyrektywy ramowej w sprawie odpadów). W szczególności, w jakim stopniu projekt jest spójny z odpowiednim planem gospodarki odpadami, hierarchią postępowania z odpadami i w jaki sposób projekt przyczynia się do osiągnięcia celów w zakresie recyklingu?

Pole opisowe:

Instrukcja wypełnienia pola:

W niniejszym punkcie należy wyjaśnić, w jaki sposób projekt wpisuje się w realizację celów dyrektywy ramowej w sprawie odpadów na obszarze oddziaływania przedsięwzięcia, to jest czy w ramach projektu zastosowano środki służące ochronie środowiska i zdrowia ludzkiego poprzez zapobieganie i zmniejszanie negatywnego wpływu wynikającego z wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi oraz przez zmniejszenie ogólnych skutków użytkowania zasobów i poprawę efektywności takiego użytkowania.

Należy również wskazać zgodność projektu z wojewódzkim planem gospodarki odpadami (dotyczy działania 2.8 FEW 2021+).

Należy opisać, czy i w jaki sposób została uwzględniona hierarchia sposobów postępowania z odpadami poczynając od:

- 1) zapobiegania powstawaniu odpadów poprzez selektywne zbieranie,
- 2) przygotowania do ponownego użytku,
- 3) recyklingu,
- 4) innych procesów odzysku,
- 5) po unieszkodliwianie.

A.7. Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub ziemi i jego kontrola

Projekt kwalifikuje się jako wnoszący istotny wkład w zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrolę:

- 1) jeżeli wnosi istotny wkład w ochronę środowiska przed zanieczyszczeniem poprzez zapobieganie lub ograniczanie emisji zanieczyszczeń (innych niż emisje gazów cieplarnianych) do powietrza, wody lub ziemi;
- 2) dąży do poprawy jakości powietrza, wody lub gleby na obszarach, na których prowadzona jest dana działalność gospodarcza, przy jednoczesnym minimalizowaniu wszelkich niekorzystnych skutków lub zagrożeń dla zdrowia ludzi i dla środowiska;

- 3) zapobiega wszelkim niekorzystnym skutkom dla zdrowia ludzi i dla środowiska wynikającym z produkcji, stosowania lub unieszkodliwiania chemikaliów lub minimalizowania takich niekorzystnych skutków.

A.7.1. Czy oczekuje się, że projekt doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub ziemi?

☐ Tak ☐ Nie

Pole opisowe:

Instrukcja wypełnienia pola:

Zgodnie z artykułem 17 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 jeżeli projekt prowadzi do znaczącego wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub ziemi w porównaniu z sytuacją sprzed rozpoczęcia tej działalności, to wyrządza znaczące szkody i jest niezgodny z zasadą DNSH.

W niniejszym punkcie należy wyjaśnić czy projekt nie wyrządza znaczących szkód lub wnosi istotny wkład w realizację celu: zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola.

W polu opisowym należy wyjaśnić, czy i w jaki sposób projekt przyczynia się do zapobiegania lub ograniczania emisji zanieczyszczeń do środowiska (powietrza, wody lub ziemi) i minimalizuje niekorzystne skutki lub zagrożenia dla zdrowia ludzi i dla środowiska?

A.8. Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów

Projekt kwalifikuje się jako wnoszący istotny wkład w ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów, jeżeli wnosi istotny wkład w ochronę, zachowanie, odbudowę bioróżnorodności lub w osiągnięcie dobrego stanu ekosystemów, lub w ochronę ekosystemów będących dotychczas w dobrym stanie poprzez:

- 1) zachowanie przyrody i bioróżnorodności, w tym osiągnięcie korzystnego stanu zachowania siedlisk naturalnych i półnaturalnych oraz gatunków lub zapobieganie pogorszeniu ich dotychczas korzystnego stanu zachowania oraz ochronę i odbudowę ekosystemów lądowych, morskich i innych ekosystemów wodnych w celu poprawy ich stanu i zwiększenia ich zdolności do świadczenia usług ekosystemowych;
- 2) zrównoważone użytkowanie gruntów i gospodarowanie nimi, w tym odpowiednią ochronę bioróżnorodności gleby, neutralność degradacji gruntów i remediację terenów zanieczyszczonych (przywrócenie do stanu wymaganego standardami jakości);
- 3) zrównoważone praktyki rolnicze, w tym praktyki, które przyczyniają się do zwiększenia bioróżnorodności lub do powstrzymania degradacji gleby i innych ekosystemów, wylesiania i utraty siedlisk lub do zapobiegania tym procesom oraz zrównoważoną gospodarkę leśną, w tym praktyki i sposoby wykorzystywania lasów i gruntów leśnych, które przyczyniają się do zwiększenia bioróżnorodności lub do powstrzymania degradacji ekosystemów, wylesiania i utraty siedlisk lub do zapobiegania tym procesom.

A.8.1. Czy projekt może samodzielnie lub w połączeniu z innymi projektami znacząco negatywnie wpłynąć na obszary chronione/obszary, które są lub mają być objęte siecią Natura 2000?

☐ Tak ☐ Nie

Pole opisowe:

Instrukcja wypełnienia pola:

Zgodnie z artykułem 17 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 jeżeli projekt **będzie w znacznym stopniu szkodliwy dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub będzie szkodliwy dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii, to nie spełnia zasady DNSH.**

W niniejszym punkcie należy wyjaśnić, czy projekt nie wyrządza znaczących szkód lub wnosi istotny wkład w realizację celu: ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów.

- A. Jeżeli Wnioskodawca realizuje projekt na obszarach chronionych, w polu opisowym powinien wykazać zgodność zaplanowanych do realizacji zadań z planami ochrony (zgodnie z ustawą o ochronie przyrody oraz z aktami prawa miejscowego, dotyczącymi zakresu działań dopuszczalnych na obszarze objętym właściwą formą ochrony przyrody).
Wnioskodawca realizujący projekt na obszarach objętych siecią Natura 2000 lub tych, które mają zostać objęte tą siecią, powinien uwzględnić, że oddziaływanie na te obszary może mieć projekt realizowany nie tylko w obrębie obszaru Natura 2000, ale również poza nim.
- B. Jeżeli Wnioskodawca realizuje projekt, który może samodzielnie lub w połączeniu z innymi projektami znacząco negatywnie wpłynąć na obszary, które są lub mają być objęte siecią Natura 2000, **należy przedstawić:**
- 1) decyzję właściwego organu oraz odpowiednią ocenę przeprowadzoną zgodnie z artykułem 6 ustęp 3 dyrektywy siedliskowej (artykuł 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody);
 - 2) jeżeli właściwy organ ustalił, że dany projekt ma istotny negatywny wpływ na jeden obszar lub więcej obszarów objętych lub które mają być objęte siecią Natura 2000, należy przedstawić:
 - a) kopię standardowego formularza zgłoszeniowego „Informacje dla Komisji Europejskiej” zgodnie z artykułem 6 ustępem 4 dyrektywy siedliskowej, zgłoszone Komisji (DG ds. Środowiska) lub;
 - b) opinię Komisji zgodnie z artykułem 6 ustępem 4 dyrektywy siedliskowej w przypadku projektów mających istotny wpływ na siedliska lub gatunki o znaczeniu priorytetowym, które są uzasadnione tak ważnymi względami jak nadrzędny interes publiczny inny niż zdrowie ludzkie i bezpieczeństwo publiczne lub korzystne skutki o podstawowym znaczeniu dla środowiska;
 - c) informację dotyczącą ustalenia kompensacji przyrodniczej.
- C. Jeżeli Wnioskodawca realizuje projekt, w przypadku którego nie istniało lub nie istnieje prawdopodobieństwo, że projekt może znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000, i nie uznano w związku z tym za konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania na obszary Natura 2000, należy to wyjaśnić w polu opisowym oraz dołączyć odpowiednie dokumenty.
- a) **Jeżeli dla danego przedsięwzięcia przeprowadzono postępowanie w sprawie oceny**

oddziaływania na środowisko (OOS), w trakcie którego analizowano również oddziaływanie przedsięwzięcia na obszary Natura 2000 i ostatecznie uznano brak możliwości jego znaczącego wpływu na obszary Natura 2000 – w celu potwierdzenia braku wpływu na obszary Natura 2000 należy opisać tę sytuację w polu opisowym i dołączyć decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z informacją o jej podaniu do publicznej wiadomości; (dotyczy grupy **pierwszej** i **drugiej** przedsięwzięć, dla których przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko).

- b) Jeżeli dla danego przedsięwzięcia (innego niż mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko) stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 – w celu potwierdzenia braku wpływu na obszary Natura 2000 należy opisać tę sytuację w polu opisowym i dołączyć Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 (wydane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska) wraz z mapą, na której wskazano lokalizację projektu i obszarów Natura 2000 (dotyczy grupy **drugiej** przedsięwzięć, dla których nie przeprowadzono oceny oddziaływania na środowisko i grupy **trzeciej**).
- c) Jeżeli dla danego przedsięwzięcia (innego niż mogące znacząco oddziaływać na środowisko) stwierdzono konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 i ostatecznie uznano brak możliwości jego znaczącego wpływu na obszary Natura 2000 – w celu potwierdzenia braku wpływu na obszary Natura 2000 należy opisać tę sytuację w polu i dołączyć postanowienie RDOŚ o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 i decyzję wymaganą przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia wraz z informacją o jej podaniu do publicznej wiadomości (dotyczy grupy **trzeciej**).
- d) Jeżeli Wnioskodawca realizuje projekt zwolniony, na podstawie Regulaminu wyboru projektów, z obowiązku uzyskania **Zaświadczenia organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000** (w tym projekty inne niż infrastrukturalne, na przykład dotyczące zakupu sprzętu) zaznacza kwadrat „Nie” oraz w polu tekstowym podaje wyjaśnienie. W takiej sytuacji nie ma obowiązku przedłożenia **Zaświadczenia organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000**.

A.8.2. Czy w projekcie uwzględniono rozwiązania mające na celu ochronę drzew (korzeni, pnia, korony) i innych form zieleni?

Uwaga: Punkt A.8.2 należy wypełnić w przypadku realizacji projektu infrastrukturalnego, zgodnie z definicją podaną w Regulaminie wyboru projektów.

☐ Tak

☐ Nie dotyczy

Pole opisowe:

Instrukcja wypełnienia pola:

W przypadku realizacji projektów infrastrukturalnych mogących wpływać na drzewa wnioskodawca powinien zastosować obowiązujący w danej gminie lokalny standard ochrony drzew i innych form zieleni.

Jeżeli standardy na obszarze realizacji projektu nie zostały określone, należy wówczas odnieść się do „Standardów ochrony drzew i innych form zieleni w procesie inwestycyjnym” dostępnych na stronie internetowej <https://wrpo.wielkopolskie.pl/nabory-2021-2027> w dokumentacji konkursowej (stanowiący załącznik pomocniczy na stronie naboru) lub na stronie internetowej <http://drzewa.org.pl/standardy/> i opisać planowane działania w zakresie ochrony drzew i zieleni.

Jeżeli zastosowanie standardów nie jest możliwe ze względu na stopień zaawansowania realizacji projektu, należy wówczas opisać jakie rozwiązania w zakresie ochrony drzew i zieleni zastosowano lub planuje się do zastosowania adekwatnie do zakresu i etapu realizacji projektu.

Jeżeli realizacja projektu infrastrukturalnego nie oddziałuje na drzewa (np. inwestycje punktowe, obiektowe, termomodernizacja i inne), należy przedstawić odpowiednie uzasadnienie.